

4. Замараев Б., Киюцевская А., Назарова А., Суханов Е. Экономические итоги 2008 года: конец «тучных» лет [Текст] // Вопросы экономики. 2009, №3. М.: Издательство ИП «Вопросы экономики», 2009. –С.4-25.

5. The financial crisis in the US: key events, causes and responses [Электронный ресурс] // [http://www.voltairenet.org/IMG/pdf/US_Financial_Crisis.pdf]

6. The Causes of the Global Financial Crisis and Their Implications for Supreme Audit Institutions [Текст] // Claes Norgren Auditor General of the Swedish National Audit Office. Stockholm, October 2010

7. Sebastian Dullien, Detlef J. Kotte, Alejandro Marquez, Jan Priewe. The Financial and economic crisis of 2008-2009 and developing countries [Электронный ресурс] // [http://www.intosai.org/uploads/gaohq4709242_v1finalsubgroup1paper.pdf]

8. Всемирный банк в России // Доклад об экономике России [Электронный ресурс] // [http://siteresources.worldbank.org/INTRUSSIANFEDERATION/Resources/rer18rus.pdf]

УДК 330.47

**СИДОРУК ТАТЯНА СЕРГІЇВНА
ШИПУНОВА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА**

Україна, м.Суми, ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»
t.s.sydoruk@ukr.net

ОПЛАТА ПРАЦІ В АВТОМАТИЗОВАНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

У статті досліджено питання обліку оплати праці у автоматизованому середовищі, здійснено аналіз інформаційної системи «ІС – Підприємство».

Оплата праці займає особливе місце в структурі соціально-трудової сфери та пріоритетним в системі соціальної політики. Це пояснюється її значимістю для забезпечення життєдіяльності людини та виконуваними нею специфічними функціями в розвитку суспільства і економіки.

Існує значна кількість публікацій, в яких розглянуто теоретичні та практичні питання щодо автоматизації системи оплати праці працівникам. Ці питання неодноразово розглядалися у працях вітчизняних та закордонних науковців, таких як Ф. Ф. Бутинець, М. А. Винокуров, В. М. Гуджва, В. П. Завгородній, С. В. Івахненко, Ю. А. Кузьмінський, В. Л. Плєскач, Л. О. Терещенко, Е. А. Умнова

Функції людини при переході до автоматизованого типу праці, визначає новий рівень розвитку економіки, набувають якісно нового характеру і зводиться не тільки до обслуговування автоматичних систем (спостереженню, налагодженню обладнання), але набувають все більш творчий характер. Незважаючи на різноманіття трактувань суті творчого характеру праці, необхідно розуміти під ним рішення складно структурованих проблем, реалізацію функцій контролю та прийняття рішень в умовах дефіциту часу і обмеженості інформації, а також функції, які пов'язані з

підвищенням ефективності процесу виробництва (у тому числі проектування та оптимізації) [1].

Вибір програмного забезпечення є важливим моментом при створенні облікового процесу. Для цього необхідно здійснити порівняльний аналіз програм, які пропонуються на ринку. На вітчизняному ринку програмного забезпечення для ведення обліку оплати праці та складання звітності пропонується багато програм різних виробників. Вони мають подібне функціональне наповнення, але відрізняються технологією перетворення вихідних даних у результативну інформацію та інтерфейсом.

Дані програмні продукти дозволяють вирішувати наступні завдання:

1) підвищується точність, ясність і прозорість розрахунків з персоналом;
2) впровадження програмних рішень забезпечує своєчасність розрахунків з оплати праці, а також формування внутрішніх управлінських звітів (про прибуток, недостачі, брак, рентабельність, продуктивність праці тощо), які є відправною точкою для формування преміальної складової заробітної плати;

3) автоматизовані системи формують статистичні і динамічні звіти по заробітній платі, що підвищує якість прийнятих управлінських рішень і вимагає менших затрат часу [3].

Автоматизована система обліку оплати праці може функціонувати як окрема система для розв'язання задач тільки цієї ділянки обліку, як складова комплексної автоматизованої облікової системи або ж як складова інтегрованої автоматизованої системи управління підприємством.

Найбільш розповсюдженим програмним продуктом з автоматизації обліку праці та її оплати на території України є програма «ІС». Розглянемо детальнішу інформацію, що стосується цієї програми.

Облік праці та її оплати являє собою важливу та складну ділянку обліку, оскільки потребує точних і оперативних даних, в яких відображаються зміни в чисельності працюючих, затратах робочого часу, категоріях працівників, кодах виробничих витрат і здійснюється контроль використанням трудових ресурсів [6].

Існують задачі з обліку праці та її оплати в умовах автоматизованої обробки даних, які групуються в такі комплекси:

- облік відпрацьованого часу і неявок на роботу;
- облік і контроль виробітку та заробітної плати робітників-відрядників;
- облік і нарахування погодинної та інших видів оплати;
- розрахунки різних видів утримань із заробітної плати;
- аналітичний облік за працюючими (за видами нарахувань і утримань);
- складання зведень розподілу заробітної плати за відповідними групвальними ознаками;
- формування зведених реєстрів;
- розрахунок оподаткованої бази з фонду оплати праці;
- облік делонованої заробітної плати [10].

Функції підсистеми програми автоматизованого середовища виплат працівникам можна умовно поділити на дві частини:

1. Кадровий облік.
2. Розрахунок заробітної плати.

Кадровий облік дозволяє вести облік руху кадрів по кожній організації, а саме оформлювати документи та формувати звітність.

В рамках підсистеми розрахунку заробітної плати розв'язуються такі завдання:

- нарахування заробітної плати персоналу;
- розрахунок податків і зборів, згідно до законодавства;
- підготовка платіжних документів на виплату грошових котів робітникам і для перерахунку сум до бюджету та фондів;
- складання внутрішньої та зовнішньої звітності щодо оплати праці;
- формування бухгалтерських проводок за результатами звітності щодо оплати праці[8].

Автоматизація обробки інформації обліку виплат працівникам сприяє скороченню матеріальних і трудових витрат на збір, обробку та аналіз даних, необхідних для правильного ведення облікової роботи бухгалтерією та прийняття управлінських рішень керівництвом підприємства.

У свою чергу, комплекс задач з виплат працівникам не являється уособленою системою, а функціонує в тісній взаємодії з ділянками обліку фінансово-розрахункових операцій, витрат на виробництво, зведеного обліку та складання звітності та підсистемою обліку й управління кадрами[4].

Отже, виплати працівникам в умовах інформаційного середовища, забезпечує кадровий облік персоналу підприємства, а саме, призначення, переміщення і звільнення співробітників; дозволяє управляти тарифною сіткою і системою надбавок і доплат, як у відношенні посадових позицій, так і персонально співробітників. Завдяки автоматизованій системі управління з'являється можливість ведення необмеженої кількості графіків робочого часу та автоматизовано розраховувати таблиць виходів з урахуванням відпусток, відряджень, лікарняних і тимчасових переказів. Крім того, можливе отримання друкованих документів згідно уніфікованим формам, а також різних аналітичних та статистичних звітів. При цьому, автоматизується процес кадрового діловодства і розрахунку заробітної плати.

Таким чином, використання автоматизованих систем управління є основним засобом підвищення ефективності діяльності підприємств усіх форм власності.

Список літератури

1. Бутинець, Ф. Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку [Текст]: підручник для студентів / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Івахненко, Т. В. Давидюк, Т. В. Шахрайчук. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 544 с.
2. Винокуров, М. А. Автоматизация кадрового учета [Текст] : М. А. Винокуров // "ИНФРА-М". – 2009. – С. 23.